OBSAH

O autorovi IX
Seznam použitých zkratek X
Úvod XII

1. Historická východiska ochrany sousedských práv 1
1.1. Ochrana sousedských práv v římském právu 2
1.1.1. Hmotněprávní instituty ochrany sousedských práv v římském právu 2
1.1.1.2. Specifické instituty sousedských práv 4
1.1.2. Procesní ochrana sousedských práv 5
1.2. Vývoj ochrany sousedských práv v českých zemích 8
1.2.1. Omezení vlastnictví spojené se sousedskými právy ve středověkém právu na území českých zemí 9
1.2.2. Služebnosti ve středověkém právu na území českých zemí 10
1.2.3. Mezní právo ve středověku 11
1.2.4. Procesní ochrana sousedských práv ve středověku na území českých zemí 11

2. Novodobý vývoj úpravy sousedských práv na českém území 13
2.1. Všeobecný zákoník občanský pro veškeré německé země dědičné (ABGB) 14
2.1.1. Ochrana sousedských práv v ABGB 14
2.2. Obecný zákoník občanský 17
2.2.1. Ochrana sousedských práv v návrhu obecného zákoníku občanského z roku 1937 17
2.3. Občanský zákoník z roku 1950 19
2.3.1. Sousedská práva v OZ 1950 19
2.4. Občanský zákoník z roku 1964 20
2.5. Občanský zákoník z roku 1964 a jeho novely po roce 1989 21

3. Současný stav zpracovávané problematiky 25
3.1. Ochrana sousedských práv v občanském zákoníku č. 89/2012 Sb. 25
3.2. Objekty ochrany sousedských práv 25
3.3. Obecné omezení vlastnického práva v občanském zákoníku 29

4. Speciální omezení vlastnického práva aneb vlastní ochrana sousedských práv v občanském zákoníku 33
4.1. Imise 33
4.1.1. Soukromoprávní obrana proti imisím 37
4.1.2. Konkrétní případy imisí k § 1013 odst. 1 OZ 44
4.1.3. Privilegované imise dle § 1013 odst. 2 OZ 55
4.1.3.1. Závod, jiné podobné zařízení a úřední schválení 56
4.1.3.2. Kazuistika k pojmu závod a úřednímu schválení 60
4.1.3.3. Náhrada újmy způsobené privilegovanými imisemi a procesní aspekty této náhrady 62
4.2. Další způsoby ochrany sousedských práv v občanském zákoníku 65
4.2.1. Věc nebo zvíře, jež se ocitne na cizím pozemku 65
4.2.2. Oprávnění souseda ohledně převisů, podrostů a spadlých plodů . . 68
4.2.2.1. Plody spadlé na sousední pozemek 69
4.2.2.2. Převisy, podrosty a jiné části rostlin zasahující nad sousední pozemek 70
4.2.3. Povinnosti souseda při výsadbě rostlin dle § 1017 OZ 72
4.2.3.1. Obecný výklad § 1017 OZ 72
4.2.3.2. Zvláštní podmínky pro uplatnění ochrany dle § 1017 OZ 73
4.2.3.3. Kazuistika k § 1017 OZ 75
4.2.3.4. Shrnutí ochrany sousedských práv podle § 1017 77
4.2.4. Úpravy pozemku a ochrana sousedských práv 79
4.2.5. Sousedská práva ve vztahu k vodě 80
4.2.6. Stavba u hranice pozemku a ochrana sousedských práv 84
4.2.7. Sousedská práva pro vstup nebo výkon činností na sousedním pozemku 86
4.2.7.1 Úprava vstupu na sousední pozemek dle § 1021 OZ 89
4.2.7.2. Úprava vstupu na sousední pozemek dle § 1022 OZ 90
4.2.8. Užívání prostoru nad a pod pozemkem 91
4.3. Mezní právo a ochrana sousedských práv 93
4.3.1. Rozhrady 94
4.3.2. Údržba a oprava rozhrad 95
4.3.3. Specializované žaloby na ochranu mezního práva 98
4.3.3.1. Žaloba na oplocení pozemku 98
4.3.3.2. Žaloba na stanovení hranic pozemku 102
4.3.3.3. Určení hranic na základě určovací žaloby dle § 80 OSŘ 104
4.3.3.4. Stanovení hranice na základě žaloby dle § 1028 OZ . . . 105
4.3.3.5. Zhodnocení právní úpravy týkající se žaloby dle § 1028 OZ 107
4.4. Institut nezbytné cesty a ochrana sousedských práv 110
4.4.1. Obecně k nezbytné cestě 111
4.4.2. Nezbytná cesta a vztah k veřejnému právu 114
4.4.3. Náhrada za nezbytnou cestu 115

4.4.4. Umělá cesta 119
4.4.5. Další podmínky pro povolení nezbytné cesty 120
4.4.5.1. Okolnosti vylučující povolení nezbytné cesty 120
4.4.5.2. Kritéria pozemků pro nezbytnou cestu 123
4.4.6. Zrušení a zánik nezbytné cesty 125
4.4.7. Procesní aspekty řízení o nezbytné cestě 126

5. Komparace s vybranými zahraničními právními úpravami 131
5.1. Rakouská právní úprava sousedských práv 132
5.1.1. ABGB 132
5.1.2. Zákon o nezbytné cestě 138
5.1.3. Zhodnocení komparace 143
5.2. Francouzská právní úprava sousedských práv 146
5.2.1. Zhodnocení komparace 153
5.3. Právní úprava Velké Británie 156
5.3.1. Obecné srovnání s kontinentální právní kulturou 156
5.3.2. Právní úprava sousedských práv Velké Británie 158
5.3.3. Zhodnocení komparace 167

Závěr 171
Seznam použité literatury a zdrojů 179